

LÓDI FERENC

Ősz előtt

*A Tisza fölött rongyos ég alatt
galamb csapatra éhes vércse csap.
Ősz lesz, a nyárfa aranypénze hull,
rövid a nap, hamar bealkonyul.*

*Batyunk fölszedve ballagunk haza,
üres marad a jó halásztanya.
Horgunk a házban polcra téve vár,
a télnek hossza mély sötétbe zár.*

*Amit a parton hagyunk, viszi szél,
a lányomunk már hazáig kísér.
A parton hagyuk testünk melegét,
s a hűlő tájba lassan béleég.*

*Ott hagyuk még a szénaillatot,
a dalt, amely a szívünkig ragyog,
s fennen a rigó füttyét reggelen,
amint kottázott új verset nekem.*

*A bogrács árva, tüzet álmodik,
a csönd a fűvön árad, átfolyik,
a fák, a bokrok, szedresek bogán
lepkék elússzák álmuk oly korán.*

*A parti fűz már szinte meztelen,
zöldjét tavaszig el kell vesztenem.
A halakat is békében hagyom
s kudarcaim velük egész napon.*

*Menjünk és ne vessz vissza, integess.
Ki menni akar, itt már mit keres?
Pedig maradnánk, szép itt a tél is.
Tudnál? Tudnék húzódni összebb is.*

Matematika

I.

Sarkosi, a tárcaíró, tavasszal általában megbolondult. Fel-alá rohangált a városban, büntetendő dolgokat művelt, lotyókba szerelmesedett, kékharisnyáknak házasságot ígért, kocsmapulton állva Elvis Presley-t énekelt a törzsvendégeknek, de főként a boszorka külsejű csaposnőnek, akitől előző este szolid randevút kért... Igen, Sarkosi tavaszunként kiadta magából a téli füstöt, amelyet falusi kályhája mellett nyeltesett le, s ki szólhatná meg azért, hogy a szénmonoxid-gomolyok mellett néha szikrák is csaptak ki a szájából.

Végül, a május megerkezével és pénze elfogytával Sarkosi megnyugodott, és letelepedett a Fűzfa utcai borozóban, ahol elbeszéléseket írt, az asztalterítő felhajtása után. Ugyanis nagyanyja, akinél lakott, rendszeresen kirúgta S.-t a reggeli órákban, és csak délután engedte be újra, amikor hazatért a munkából. Hogy miért? Félt. Félt, hogy távollétében Sarkosi felgyújtja a lakást, eladja a zongorát, antikváriumba viszi a könyveket, cigányasszonynak ajándékozza a ruhaneműket... — Soha nem érttem — mondta egy ismerősének Sarkosi, pohár között —, miért hiszik rólam az emberek, hogy züllött vagyok és gátlástalan. Minden disznóság, amit elkövetek, szépleklem bizonyítéka. Az igazi gazemberek a földön élnek, én pedig csak néha-néha jelenek meg ezen a világon.

II.

Sarkosi hamarosan megismerkedett a Fűzfa utcai borozó személyzetével: Hédkivel, a tűzrőlpattant pincérlánnyal, aki hatalmas szemekkel és arasznyi szoknyácskával rendelkezett, s a fröccsök néha maguktól ugrottak tálcajáról a vendégek elé; Bélával, a komor, hajlott hátú csapossal, aki élete java részét fegyházban töltötte, önmaga szerint ártatlanul, s ahogy a poharakat mosta,

abban volt is valami bizonyíték erre nézve; Jenő névvel, a takarítónővel, aki igazán bölcs asszony volt, soha nem szidta a vendégeket, hanem megértően emelgette a vödört és a rongyot.

Sarkosi hamar felfigyelt az egyik törzsvendégre, akit Hédi Páncél úrnak szólított. Ráncos, nagy orru, görnyedten könyöklő ember volt, Sarkosi soha nem látta álló helyzetben, hiszen Páncél a helyiségben ült, amikor Sarkosi megérkezett, és még ott maradt, amikor S. eltávozott — egyszóval Páncél úr nyitástól zárásig a Fűzfa utcai borozóban ült, és újságot olvasott.

Csúnya és rogyantán könyöklő ember bőven akad a világ kocsmáiban, nem is ez tűnt fel Sarkosinak. Páncél arcán valamiféle tettekre kész fáradtság ült: úgy nem érdekelt semmi, hogy minden érdekelt, úgy utálta a pincérnőt, hogy biztosan elvette volna feleségül, úgy nem nézett fel az újságból, hogy biztosan meghatározta volna a belépő vendégek nyakkendőjének a színét... Páncél maga volt a nemtörődöm mindennel törődő, az embergyűlölő humanista, a végtelenül aktív semmittevő.

Sarkosi hamar ismeretséget kötött Páncéllal. Szó se róla, a megismerkedés körülményei még Sarkosi praxisában is különlegesek voltak, odatelepedett Páncél asztalához, kivette kezéből az újságot, és megkérdezte: mondja, uram, mi a véleménye a legkisebb közös többszörös problémakájáról?

Páncél levette a szemüvegét, és rövid gondolkodás után így szólt: — Én inkább a legnagyobb közös osztóval foglalkozom, aki elé hamarosan kerülni fogok. — És felfelé bökött a hüvelykujjával.

Így kezdődött a beszélgetés, amelynek során kiderült: Páncél egyáltalán nem hisz Istenben mint legnagyobb közös osztóban, sőt...

— Ha már a matematikánál tartottunk — mondta végül Páncél —, mindig is az volt a véleményem, hogy az egyismerős beszélgetés

sokkal hasznosabb, mint a többszörösen fecsegés.

III.

Egy reggelen Sarkosi a Nagycsarnokban sétált, hogy a húsfélék és zöldségek látványával vidítsa fel magát, amikor a „galérián” levő büfé elől örömteli ordítást hallott: — Laci, szia, gyere fel!... — Zalai kiabált, a kiadói lektor, Sarkosi régi ismerőse.

Sarkosi kellemes társaság közepén találta magát, Zalai elmondta, hogy születésnapot tartottak, és most reggeli sörökkel gyógyítják magukat. Sorban bemutatta Sarkosinak a társulat tagjait, nem felejtve el kijelenteni, hogy Sarkosi nagy tehetségű fiatal író, „akinek már az ösztöneit is díjazták”.

Nemsokára az egész társaság a Fűzfa utcai borozóban kötött ki, Hédi álmosan tudakolta, hány sört hozhat, „jó reggelt, Páncél úr”, köszönt Sarkosi a sarok felé, Zalai is odanézett, „á, szevasz, Feri!”, ordította, „egy cseresznyét a szerkesztő úrnak!”...

— Ő volt az évfolyam DISZTITKÁRA, én meg a sportfelelős — sügta Sarkosi fülébe.

...Hédi kezeske, Béla komoran mossa a poharakat, Páncél Ferenc egyetértően nem ért egyet a sarokban, Zalai ünnepel, aztán Sarkosihoz hajol, történetet mesél...

IV.

Eltelt néhány hét, s egy napon Sarkosi Páncél nélkül találta a borozót. — Meghalt, tegnap hajnalban — közölte Hédi. — Mit hozhatok?

Sarkosi leült, és maga elé képzelte Páncélt, amint mégiscsak felkutat magának valamiféle túlvilágot, és ott... Komoran vitatkozik a legnagyobb közös osztóval.

Hédi kinyitotta az ajtót, reggeli napsütés köszönt be. Sarkosi papírlapot simított maga elé... felnézett, felmarkolta a papírjait, „jobb a sarokban” gondolta, átült Páncél helyére, ott írt tovább.

BÓLYA PÉTER

Az első lakók

tulajdonképpen úttörők. Olyanok, mint az egykori aranyásók, a szűzföldek feltörői, a Himalája csúcsainak megmászói. Pedig itt legfeljebb egy betonkálitka reményében születnek meg a lakásigénylő papírok, a boldog lépcsőlakások, a tervezetések, s minő öröm, ha a még csatatéri viszonyokat tükröző tízemeletes postaládájára fölragasztják nevüket, a zárba próbálják a kulcsot, s az üres szoba közepére kerülhet az első szék és az első újság. Mindez még csak az otthon reménye. Rideg keret a majdani meleg fészekhez. Doboz, melyben életet teremtenek lakói. Nagy László képriportja bizonyára sokakban ébreszt nem mindig kellemes emlékeket.

